OPŁATA RYCZAŁTEM UISZCZONA.
Nr. I. Styczeń 1927. Rok VII.

DUSZPASTERZ MŁODZIEŻY

PISMO ZWIĄZKU STOWARZYSZEŃ POLSKIEJ MŁODZIEŻY DLA PATRONATÓW

Prenumerata: rocznie . . . . 2 Złote, półrocznie . . . 1 złoty

Redakcja i Administracja: Tarnów, Chyszowska 5.

Konto czekowe P. K. O. Kraków — — Nr. 401.068. — —

Dnie i godziny urzędowe: PONIEDZIAŁKI, WTORKI i ŚRODY przed południem.
Nr. TELEFONU 301.

Na dalszą drogę.

Wybieramy się w Imię Boże, w dalszą drogę — Nowego Roku. Wybieramy się z tem mocnem przekonaniem, że spełniamy bardzo ważną misję; torujemy drogę duszpasterstwu młodzieży pozaszkolnej, dorastającej, próbujemy tak, jak nas na to stać, wołać, budzić, wskazywać niebezpieczeństwa, drogi i metody.

Wybieramy się jednak z serdecznym lękiem. Widzimy bowiem, jak zewsząd przeciwko naszej wspólnej pracy piętrzą się trudności, jak młodzież od Boga odchodzi, jak dusza społeczeństwa poganieje. Słychać pomruk burzy... Jeno poczekać, rychło zapłoną wici na wzgórzach i surmy bojowe do walki zagrają...

O duszę młodzieży rozegra się napewno zaciekła walka. Bodaj, by dla Kościoła i Ojczyzny, dla nas Duszpasterzy stała się zwycięską.

Czy przez nasze skromne pisemko potrafimy choć w małej mierze przyczynić się do zwycięstwa?

Liczymy na pomoc bożą.

I na pomoc Czcigodnych Współpracowników. Będziemy o nią w tym roku usilnie zabiegać i natarczywie prosić.

„Duszpasterz Młodzieży“, jak długo nie ukaże się pismo w Polsce tej sprawie poświęcone, winien być **naszym organem.**

Winniśmy go czytać, popierać i na jego łamach pisać. Wszystkie bóle i niedole, jakie w piersi kapłańskiej wzbierają, wszystkie szlaehetne wysiłki i porywy, wszystkie pomyślne i smutne do-

świadczenia winny się w Duszpasterzu przejawiać, w czyn nowy święty przelewać.

Jedna nas bowiem łączy myśl wielka: **przyprowadzić wszystką młodzież do Chrystusa!**

Zadania Patrona z początkiem roku.

Dokładniejsze uwagi podajemy w „Młodym Polaku“ »Zadanie Zarządów stow.« Tu wymienimy tylko zadania Patronów.

Należy koniecznie w styczniu:

1) **przeprowadzić Walne Zebranie** a na niem wybór Zarządu, **przesłać sumiennie i dokładnie** wypełnione Sprawozdanie na formularzu, który dołączamy do „Młodego Polaka“, przesłać **prenumeratę** od siebie za „Młodego Polaka“ (2·50 zł. rocznie) i Duszpasterza Młodzieży (2 złote rocznie) oraz **dopilnować**, by Zarząd przesłał **składkę Związkową** (25 groszy razy ilość członków) i prenumeratę za „Młodego Polaka“ (jeżeli stow. pobiera conajmniej 10 egzemplarzy cena zniżona; numer po 15 gr.)

2) usilnie prosimy P. T. Patronów, by dopilnowali, by do Zarządów weszły jednostki tęgie, młodzieńcy najlepsi. W ten sposób bowiem zapewniamy sobie ciągłość pracy na cały rok.

3) na Walne Zebranie należy zaprosić rodziców wybitniejszych, oraz przedstawicieli inteligencji i gminy. Należy je dobrze zaagitować, zapowiedziec i sprawnie przeprowadzić. Ma ono być egzaminem i popisem z pracy dotychczasowej. Da też sposobność Patronowi do przemówienia na temat wychowania młodzieży w stowarzyszeniach.

Jeszcze raz prosimy o sumienne i dokładne wypełnienie Sprawozdania i odesłanie na czas do Związku.

Jakim winien być Duszpasterz młodzieży?

1) **Winien posiadać wielkie serce** Doświadczenie uczy, że talenta i geniusze nie pociągną ku sobie młodzieży — ale pociągnie ją, przywiąże i przerobi — serce. Młodzież doskonale umie odgadnąć u kapłana serce i zdolna jest za serce odpłacić się sercem. Jeszcze bowiem świat nie przepoił młodej duszy goryczą życiową, wyrafinowanym materjalizmem i nie zabił do szczętu szlachetnego idealizmu i wrażliwego uczucia, jak to widzimy u starszych.

Może być zewnętrzny wygląd niepokaźny i wymowa może nie dopisywać — byle serce było otwarte, szczere, gorące lgnie doń młodzież i darzy go przywiązaniem. Łatwiej też pozostaje w sercu młodzieży pamięć takiego kapłana, u którego widziała serce.

W B. w piątą rocznicę śmierci patrona młodzieńcy, proszą o Mszę św. i na intencję zmarłego przyjmują Komunję św. W D. w dzień zaduszny spieszą druhowie kilka mil, by złożyć wieniec na grobie ukochanego Patrona. W W. wdzięczne Stowarzyszenie funduje swemu Patronowi, który objął inną placówkę tablicę pamiątkową z jego portretem, by w ten sposób przywodzić sobie na pamięć jego szlachetne poświęcenie i serce.

2) To serce objawiać się będzie w **łagodności wyrozumiałości, cierpliwości, wytrwałości ale też w stanowczej energji** — a broń Boże, nie może ono być apatycznem, ślamazarnem. Nie byłoby to serce ale **niedołęstwo**. Nie byłoby to wychowanie, ale rozpanoszenie się swawoli.

Łagodność. Zbliża się młodzieniec, który nasłuchał się krytyk na kapłana, napoił się sporo koleżańską swawolą, sumienie przypomniało mu

niejeden grzech. Odkąd opuścił szkołę, jeszcze nigdy sam na sam a przynajmniej tak blisko, w nowej sytuacji nie był blisko tego księdza.

Wystarczyło ująć go za rękę, uśmiechnąć się po przyjacielsku i do serca przycisnąć—juz taje młode serce, coś się raptownie w duszy zmieniło—budzi się do tego kapłana zaufanie.

Bo ten przecież chłopiec 19 letni, mimo buńczucznej czupryny i hyclowatego wyglądu jest jeszcze... dziecko..

Stwierdzić to można **na rekolekcjach**. Poczniesz huczeć i gromić i wszystkich do piekła wysyłać, nie zostawiając na żadnym chłopcu—suchej nitki, toś zaufania do siebie nie wzbudził i do spowiedzi do ciebie nie przyjdą; bodaj by choć do Boga ćhcieli się nawrócić. Ale, jeśli napiętnujesz, co godzi się napiętnować, ale zaraz osłodzisz, pochwalisz, z miłością ojcowską się odezwiesz już ich wszystkich pozyskasz.

Czynisz to jak lekarz; zatniesz i ukłujesz boleśnie, ale zaraz zakładasz bandaż i ranę troskliwie opatrujesz a nie jątrzysz i drażnisz uparcie.

Wyrozumiałość. Musimy się liczyć z tem, w jakich warunkach młodzież żyje i z jakiemi trudnościami musi walczyć. Dobrze jest tutaj wracać do swego życia przeszłego. Ileśmy przeszli trudności zc sobą i czy obecnie mimo, że tak wielką szkołę przeszliśmy, czy pod każdym względem jesteśmy bez zarzutu...

Karcimy i zżymamy się na... niepunktualność.. niesumienność... zmienność w usposobieniu... swawolę przed zebraniem... łatwość żrażania się...

Czy to przypadkowo nie z naszego rachunku sumienia wzięte wyrażenia?...

Z tej wyrozumiałości i łagodności płynie zbawienny **spokój** w pracy i **umiar roztropny**. Zbytnie rzucanie się, jest to przywilej młodziutkich Patronów, denerwowanie się każdem niepowodzeniem, zbytnie zaufanie sobie i zbyt **prędkie potępianie** pracy poprzednika nie bardzo wróżą owoce pomyślne. Wystarczy, by powiał silniejszy wiatr z przeciwnej strony, wykpienie ze strony starszych, a takich Przewielenych Dobrodziejów nigdy nie braknie, już w strzępy targa się przelotny zapał i „pierwsza miłość zostanie opuszczona".

Nam, zwłaszcza Patronom i Duszpasterzom młodym często brakuje spokoju w pracy, planu przemyślanego, hartu ducha i — wytrwałości. Tem nas przewyższają niejedni świeccy..

Wreszcie choćby jeszcze jeden przymiot: **poświęcenie się** dla młodzieży. Poświęci Patron uboczną salkę na wikarówce czy na plebanji na posiedzenie Zarządu, choć często słychać tupoty nóg młodych i mąci ciszę jego domu zbyt głośny gwar chłopaków. Przydałoby się wyjechać do sąsiedztwa, tak ono ciągnie i zaprasza, a tu przecież dzisiaj akurat zebranie a chłopcy tak chętnie idą i cieszą się gdy widzą ks. patrona między sobą.

Mógłby tam spokojnie się bawić, gdy „dzieci proszą łamania chleba"?...

Głowa znużona, powieki się zawierają, a tu trzeba słuchać gadatliwego prezesa i jego szerokich, młodocianych planów i skarg na niesforność druhów...

Akurat miał wyjść, gdy w tem przychodzi chłopak, doń po raz pierwszy Zaczyna się rozmowa obojętna, ks. Patron zażartował, do serca przycisnął i ni stąd ni zowąd zagadnął go, tuląc go do serca: „dawnoś był u spowiedzi?"

„Jutro przyjdziesz, prawda"?-

I przyjdzie.

Tak czynił ks. Bosko, wielki Patron i nasz Wzór.

Czyśmy tak na tę sprawę patrzyli?...

Dyskusja otwarta — zapraszamy. **R.**

PLAN PRACY ZWIĄZKU NA PIERWSZE PÓŁROCZE 1927.

Rok 1927. mies.	dzień	zajęcie	gdzie	UWAGA
STYCZEŃ	30/XII-2/I	rekolekcje	w Zagórzanach	i założenie Stow.
	7	Rada okręgowa	w Grybowie	
	8 rano	Rada okręgowa	w Nowym Sączu	o godz 10
	8 popoł.	Rada okręgowa	w Limanowej	o godz. 3.
	9	odwiedzenie Stowarz.	w Szczyrzycu i Jodłowniku	
	13	Kurs	w Gródku	
	15	Kurs	w Ciężkowicach	
	16	odwiedzenie Stow.	w Staszkówce i Turzy	
	17	Rada okręgowa	w Bochni	
	18	Rada okręgowa	w Brzesku	
	19	Rada okręgowa	w Dąbrowie	
	20	Kurs	w Rzezawie	
	22	Kurs	w Wiśniczu Starym	i założenie Stow.
	24	Rada okręgowa	w Pilźnie	
	25	Rada okręgowa	w Tarnowie	
	26	Rada okręgowa	w Mielcu	
LUTY	1	Rada Związkowa	w Tarnowie	
	5	Kurs	w Tuchowie	
	10	Kurs	w Apolinarach	
	12	Kurs	w Padwi	
	17	Kurs	w Dobrkowie	
	18	odwiedzenie Stow.	w Łękach	
	19	odwiedzenie Stow.	w Żwierniku	
Marzec	10—13	rekolekcje	w Łącku	
	17—20	rekolekcje	w Nowym Sączu	
KWIECIEŃ	31/III-3/IV	rekolekcje	w Bochni	
	7—10	rekolekcje	w Piotrkowicach	
	19 rano	Rada okręgowa	w Bochni	
	19 popoł.	Rada okręgowa	w Brzesku	
	20 rano	Rada okręgowa	w Tarnowie	
	20 popoł.	Rada okręgowa	w Dąbrowie	
	22 rano	Rada okręgowa	w Nowym Sączu	
	22 popoł.	Rada okręgowa	w Limanowej	
	28—30	Kurs sportowy		
MAJ	1	Zlot	w Mielcu	
	8	Zlot	w Ropczycach	
	15	Zlot	w Limanowej	
	22	Zlot	w Nowym Sączu	
	26	Zjazd delegatów	w Tarnowie	

mies.	dzień	zajęcie	miejsce	
CZERWIEC	1	Rada Związkowa	w Tarnowie	
	5	Zlot	w Brzesku	
	6	Zlot	w Dąbrowie	
	19	Zlot	w Grybowie	
	26	Zlot	w Pilźnie	

PLAN PRACY W STOWARZYSZENIACH NA STYCZEŃ

I. Uwagi ogólne:

1) Plan ten czy ów, ale powinien być, jeżeli robota ma iść naprawdę. Przy układaniu programu pracy należy się liczyć z lokalnemi warunkami: Np. na czyją pomoc mogą liczyć, czego naszym druhom potrzeba, co zamierzają w I. kwartale przeprowadzić.

Gdzie jest Patronat, a wszędzie być powinien zwołuje się posiedzenie (raz na kwartał) i układa się plan niniejszy.

Rzeczą **Patrona** będzie czuwać, przypominać, zabiegać, aby i Zarząd i członkowie Patronatu swoje obowiązki w swoim czasie i rzetelnie wypełniali.

2) Mamy okres trzech miesięcy a w nich przynajmniej 12 niedziel, nie licząc świąt. Przedmiotem zaś pracy mają być:

Posiedzenia Zarządu,
Zebrania stowarzyszenia,
Uroczystości (akademje),
Praktyki religijne (wspólna Komunja św.)

Posiedzenia Zarządu mogą się odbywać w dnie powszednie lub w wolne od zebrań niedziele.

II. Uwagi szczegółowe:

mieś.	dzień	zajęcie	Przedmiot	Wykład	Kto ma	UWAGA
STYCZEŃ	6	posiedzenie Zarządu	1. Odczytanie art 20 Regul. o W. zebr. 2. Omawianie W. z. 3 Ułożenie porządku Waln. zebr.			
	9	zebr. zwycz.		Jakim ma być kult. młodzieniec? z Mł. Polaka	Ks. Patron	zapoznawanie druhów z treścią Mł. Pol.
	13	posiedzenie Zarządu	1. Odczytywanie z Mł. Pol. „Zzdadania Zarządów". 1. Omawianie spraw bieżących i kademji styczniowej 3. Program akad.			
	23	Waln. zebr.				
	30	Akademja styczniowa	1 Chór 2 Przemówienie 3 Chór 4 Deklamacja 5 Żywy obraz 6 Przemówienie	Rok 1863—1927 (z Mł. Polaka)	dh. prezes … członek Patr.	

Jak i jakie wykłady wygłaszać.

1) W stowarzyszeniach zwyczajnym środkiem pracy są zebrania, a na zebraniach najwybitniejsze miejsce zajmuje **wykład.** Powinien on być absolutnie na każdem zebraniu.

Mówimy jednak o **wykładzie a nie o odczycie.** Odczytywanie jest najsłabszą formą prelekcji. Często czytający, źle, zaprędko, monotonnie czyta, a zawsze przeżuwa i odgrzewa obce myśli, nie zawsze stosujące się do naszych słuchaczy. Toteż czytanie nie pociąga, nie zapala, nuży. Przeciwnie wykład podaje swoje myśli, przynajmniej po swojemu przerobione a stąd wyladowują się uczucia z zapałem dźwięczą w słowach siłą i mocą przekonywującą, mowca stosuje się do słuchaczy a pomaga sobie oczyma gestykulując, składa w prelekcję duszę swoją.

2. Wykład wygłasza się z pamięci. Wadą jest jednak, popełnianą zwłaszcza przez młodzież, że uważa sobie za ujmę trzymać w ręce rękopis lub podręcznik. Stąd zdarza się tak często przy deklamacjach na scenie i przy przemowach uroczystych, że zawiedzie mowcę pamięć na wstyd i na przyszłą dla niego nauczkę, by się bez tekstu na scenę nie wybierał. W ręce mowca ma albo gotowy napisany cały wykład albo punkty albo dyspozycje

Wykłady powinny być krótkie 15—20 minut.

3. Jakie wykłady wygłaszać na zebraniach Stow.?

a) by dawały w myśl planu rocznego całość

b) by odpowiadały celom Stow. i aktualnym zagadnieniom.

Ponieważ Stowarzyszenia mają cele wychowawcze — religijne, narodowo-kulturalne, zawodowe i organizacyjne czyli mają objąć całego człowieka. przeto w wykładach musi dominować pierwiastek wychowawczy (w ujęciu tematu i zastosowaniach) i muszą być w każdym roku te cele uwzględnione.

Podkreślam, że tematy winny być aktualne i aktualnie ze strony interesnjącej ujęte.

Naprzykład: w roku 1927 obrałbym takie tematy:

Z dziedziny religijnej: Prądy religijne najnowsze, sekty grasujące w Polsce i ich bezpodstawność, niebezpieczeństwo godzące w Sakrament małżeństwa, my młodzież — a 7 przykazanie.

Z dziedziny narodowej: Rocznice (krótko fakt a uwzględnić ich ideową i moralną stronę),
Z Polski współczesnej,
Stan Polski (słabe strony i dodatnie objawy),
Sprawy bieżące.

W tych wykładach będzie mi chodziło o to, by uobywatelić młodzież, by w niej uświadomienie narodowe wywołać i sprawami Polski żywo młodzież zainteresować.

Z dziedziny społecznej: Nędza dzisiejsza — jej źródła
Wady w dzisiejszym ustroju społecznem, rodzina jej znaczenie, szkoła, jaką być powinna — grożące niebezpieczeństwo.

Z dziedziny zawodowej: bieżące sprawy rolnicze, gospodcrcze na podstawie czasopism zawodowych.

Z dziedziny organizacyjnej: cele stowarzyszeń młodzieży,
Zarząd jego zadania i znaczenie,
obowiązkowość, słowność, sumienność.

5) Jak sobie ułożyć plan wykładów?
Trzeba jak to pisaliśmy, włożyć pracę na Patronat.
Na posiedzeniu Patronatu rozdzielamy w następujący sposób pracę:

mies.	dzień	Wykład	Kto ma	Uwaga
STYCZEŃ	9	My a 7 przykazanie boskie.	Ks. Patron Figowski	O ile jest w miesiącu trzy zebrania
	16	Geograf. położenie Polski	p. dyr. Smulski	
	23	O zachow. się w kościele, w szkole, w domu	p. naucz. Izdebska	
	30	Wieczornica styczniowa: 1. Śpiew — wyćwiczy p. organ. Patuła; 2. przemówienie—zajmie się przygotowaniem druha p. dyr. Smulski 3. deklamacje — wyćwiczy z druhem p. dyr. Smulski; 4. Żywy obraz — pomogą panie nauczycielki		
LUTY	6	Nieb. godz. w Sakr. małż.	ks. kan. Krzyżanowski	
	13	Nasze cele i hasła	druh Prusak	
	20	ratownictwo w nagłych wypadkach	dr. Mycielski	
	27	Wieczornica karnawałowa (wieczór śmiechu) monologi, pieśni, pantomimy, deklamacje humorystyczne — wyćwiczą Członkowie Patronatu.		

Ogłoszenia.

1. Komitet I. Ogólnop. Zjazdu katol. w Warszawie (Miodowa 17 m. 12. wydaję **Księgę pamiątkową**, gdzie będą pomieszczone in extenso wszystkie referaty, wygłoszone na Zjeździe. Cena księgi 10 Zł. płatne z góry.

Poza tem pomieszczone zostaną przemówienia J. Em. Ks. Kardynała Kakowskiego i przemuwienia otwierające i zamykające Zjazd oraz przemówienia na akademji p.p. Władysława Jelskiego i p. Eugenjusza Kobyłeckiego

Ze względu na aktualność i bogactwo tematów bardzo polecamy to wydawnictwo.

2. **W Krakowie** poczęło wychodzić po dłuższej przerwie czasopismo: **„Rola“** — poświęcone wiedzy rolniczej i rozrywce. Pismo to napotkaliśmy w kilku stowarzyszeniach. Byłoby to pismo nie złe gdyby nie głupie artykuły: „Maciek bzdura gada“, w których to artykułach autor

w plugawy i gorszący sposób chce bawić czytelników obskurnemi plugastwami. Związek nasz zwrócił się do Redakcji z prośbą, by złagodziła artykuł ten a za to gotów poprzeć „Rolę" w Stow., bo zresztą pismo mogłoby być pożytecznem i zajmującem. Dotąd Redakcja nic nie odpowiedziała Prosimy przeto Szan. Patronaty, aby dopilnowały aby „Rola" jak długo daje zgorszenie, do rąk młodzieży się nie dostala.

3. **Centrala do walki z alkoholem** (Poznań Aleje Marcinkowskiego 19.) zapowiada w Polsce **Tydzień Propagandy trzeźwości** na czas **1—8** lutego i posiada Regulaminy, instrukcje oraz liczne broszury, traktujące i ułatwiające walkę z alkoholem. Prosimy, by Sz. Patronaty z Zarządami poświęciły ten tydzień walce z alkoholem i idei trzeźwości.

Korespondencje, omawiające środki i wyniki tej propadandy w stow. i przez Stow. przeprowadzonej najchętniej ogłosimy

Cenników dostarczy Centrala. Tu wymieniamy **broszury do użytku PT. Duchowieństwa i Nauczycielstwa:**

Ks. H. Jackowski T. J.: Namowa do wstrzemięźliwości	0,75
Ks. K. Niesiołowski: Miłość ojczyzny—a walka o trzeźwość narodu	0,20
Ks. St. Kowalczyk: Odpowiedzialne zadanie matki	0,10
Ks. Szubstarski: Sześć nauk o pijaństwie	0,75
Ks. Gondek: Gdrzałka źródłem wszelkich zbrodni	1,00
Ks. Kapica: Dnchowieństwo a ruch trzeźwości	1,00
Ks. Kuznowicz: Społeczna działalność kółek abstynenckich	0,30

Dla Szan wnego Nauczycielstwa

Dr. Helenius: Przeciw alkoholowi (krótki a treściwy podręcznik)	0,40
Dr. Rząd: Czas życia krótki	0,40
Ważne zadanie nauczycielstwa polskiego	0,50
Ratujmy młodzież	0,50
Ks. Kuznowicz: Społeczna działalność kółek abstynenckich	0,30

Stowarzyszenia nasze jako należące do 5 **wojskowo-wychowawczych ćwiczą przysposob. wojsk.**

Zdarza się jednak, że:

1. instruktor przyjeżdża w każdą niedzielę i zabiera druhów a na zebrania nie ma czasu.
2. tworzą wojskowi po gminach hufce z młodziezy wiejskiej, chociaż nie należy do żadnego stowarzyszenia młodz.
3. wojskowy zgoła nie ogląda się na Patronat ale na swoją rękę rządzą się w stowarzyszeniu.

Zwracamy przeto uwagę Patronatom, że:

Co do 1. nie zgodzimy się, by młodzież przez ćwiczenia P. W. miała zaniedbywać zebrania i pracę organizacyjną. W tej sprawie otrzymaliśmy pismo od Pana Oficera instrukcyjnego w Tarnowie, w którem przyrzeka przenieść ćwiczenia na dnie powszednie.

Co do 2. jest to bezprawnem, bo młodzież pozaszkolną można tylko tę wciągać w hufce, która jest w jednem z pięciu stow. wojsk.-wych.

Co do 3. Prosimy zwrócić uwagę ćwiczącym wojskowym że mają działać w ścisłem porozumieniu z Patronem i prosimy by nie zakradały się do tej pracy jakiekolwiek niewłaściwości.

O wszelkich wątpliwościach czy usterkach w tym kierunku prosimy informować Związek.

Wydawca: Związek Stowarzyszeń młodziezy polskiej. Redaktor odp. ks. Rogóż.
W drukarni Ludwika Styrny w Tarnowie.

OPŁATA RYCZAŁTEM UISZCZONA.
Nr. I. **Styczeń 1927.** **Rok VII.**

DUSZPASTERZ MŁODZIEŻY

PISMO

ZWIĄZKU STOWARZYSZEŃ POLSKIEJ MŁODZIEŻY

DLA PATRONATÓW

Prenumerata: rocznie . . . . 2 Złote, półrocznie . . . 1 złoty

Redakcja i Administracja: **Tarnów, Chyszowska 5.**

Konto czekowe P. K. O. Kraków — — Nr. 401.068. — —

Dnie i godziny urzędowe: PONIEDZIAŁKI, WTORKI i ŚRODY przed południem.
Nr. TELEFONU 301.

Na dalszą drogę.

Wybieramy się w Imię Boże, w dalszą drogę — Nowego Roku. Wybieramy się z tem mocnem przekonaniem, że spełniamy bardzo ważną misję; torujemy drogę duszpasterstwu młodzieży pozaszkolnej, dorastającej, próbujemy tak, jak nas na to stać, wołać, budzić, wskazywać niebezpieczeństwa, drogi i metody.

Wybieramy się jednak z serdecznym lękiem. Widzimy bowiem, jak zewsząd przeciwko naszej wspólnej pracy piętrzą się trudności, jak młodzież od Boga odchodzi, jak dusza społeczeństwa poganieje. Słychać pomruk burzy... Jeno poczekać, rychło zapłoną wici na wzgórzach i surmy bojowe do walki zagrają...

O duszę młodzieży rozegra się napewno zaciekła walka. Bodaj, by dla Kościoła i Ojczyzny, dla nas Duszpasterzy stała się zwycięską.

Czy przez nasze skromne pisemko potrafimy choć w małej mierze przyczynić się do zwycięstwa?

Liczymy na pomoc bożą.

I na pomoc Czcigodnych Współpracowników. Będziemy o nią w tym roku usilnie zabiegać i natarczywie prosić.

„Duszpasterz Młodzieży", jak długo nie ukaże się pismo w Polsce tej sprawie poświęcone, winien być **naszym organem.**

Winniśmy go czytać, popierać i na jego łamach pisać. Wszystkie bóle i niedole, jakie w piersi kapłańskiej wzbierają, wszystkie szlachetne wysiłki i porywy, wszystkie pomyślne i smutne do-

świadczenia winny się w Duszpasterzu przejawiać, w czyn nowy święty przelewać.

Jedna nas bowiem łączy myśl wielka: **przyprowadzić wszystką młodzież do Chrystusa!**

Zadania Patrona z początkiem roku.

Dokładniejsze uwagi podajemy w „Młodym Polaku" »Zadanie Zarządów stow.« Tu wymienimy tylko zadania Patronów.

Należy koniecznie w styczniu:

1) **przeprowadzić Walne Zebranie** a na niem wybór Zarządu, **przesłać sumiennie i dokładnie** wypełnione Sprawozdanie na formularzu, który dołączamy do „Młodego Polaka", przesłać **prenumeratę** od siebie za „Młodego Polaka" (2·50 zł. rocznie) i Duszpasterza Młodzieży (2 złote rocznie) oraz **dopilnować**, by Zarząd przesłał **składkę Związkową** (25 groszy razy ilość członków) i prenumeratę za „Młodego Polaka" (jeżeli stow. pobiera conajmniej 10 egzemplarzy cena zniżona; numer po 15 gr.)

2) usilnie prosimy P. T. Patronów, by dopilnowali, by do Zarządów weszły jednostki tęgie, młodzieńcy najlepsi. W ten sposób bowiem zapewniamy sobie ciągłość pracy na cały rok.

3) na Walne Zebranie należy zaprosić rodziców wybitniejszych, oraz przedstawicieli inteligencji i gminy. Należy je dobrze zaagitować, zapowiedzieć i sprawnie przeprowadzić. Ma ono być egzaminem i popisem z pracy dotychczasowej. Da też sposobność Patronowi do przemówienia na temat wychowania młodzieży w stowarzyszeniach.

Jeszcze raz prosimy o sumienne i dokładne wypełnienie Sprawozdania i odesłanie na czas do Związku.

Jakim winien być Duszpasterz młodzieży?

1) **Winien posiadać wielkie serce** Doświadczenie uczy, że talenta i geniusze nie pociągną ku sobie młodzieży — ale pociągnie ją, przywiąże i przerobi — serce. Młodzież doskonale umie odgadnąć u kapłana serce i zdolna jest za serce odpłacić się sercem. Jeszcze bowiem świat nie przepoił młodej duszy goryczą życiową, wyrafinowanym materjalizmem i nie zabił do szczętu szlachetnego idealizmu i wrażliwego uczucia, jak to widzimy u starszych.

Może być zewnętrzny wygląd niepokaźny i wymowa może nie dopisywać — byle serce było otwarte, szczere, gorące lgnie doń młodzież i darzy go przywiązaniem. Łatwiej też pozostaje w sercu młodzieży pamięć takiego kapłana, u którego widziała serce.

W B. w piątą rocznicę śmierci patrona młodzieńcy, proszą o Mszę św. i na intencję zmarłego przyjmują Komunję św. W D. w dzień zaduszny spieszą druhowie kilka mil, by złożyć wieniec na grobie ukochanego Patrona. W W. wdzięczne Stowarzyszenie funduje swemu Patronowi, który objął inną placówkę tablicę pamiątkową z jego portretem, by w ten sposób przywodzić sobie na pamięć jego szlachetne poświęcenie i serce.

2) To serce objawiać się będzie w **łagodności wyrozumiałości, cierpliwości, wytrwałości ale też w stanowczej energji** — a broń Boże, nie może ono być apatycznem, ślamazarnem. Nie byłoby to serce ale **niedołęstwo**. Nie byłoby to wychowanie, ale rozpanoszenie się swawoli.

Łagodność. Zbliża się młodzieniec, który nasłuchał się krytyk na kapłana, napoił się sporo koleżańską swawolą, sumienie przypomniało mu

niejeden grzech. Odkąd opuścił szkołę, jeszcze nigdy sam na sam a przynajmniej tak blisko, w nowej sytuacji nie był blisko tego księdza.

Wystarczyło ująć go za rękę, uśmiechnąć się po przyjacielsku i do serca przycisnąć—juz taje młode serce, coś się raptownie w duszy zmieniło—budzi się do tego kapłana zaufanie.

Bo ten przecież chłopiec 19 letni, mimo buńczucznej czupryny i hyclowatego wyglądu jest jeszcze... dziecko..

Stwierdzić to można **na rekolekcjach**. Poczniesz huczeć i gromić i wszystkich do piekła wysyłać, nie zostawiając na żadnym chłopcu—suchej nitki, toś zaufania do siebie nie wzbudził i do spowiedzi do ciebie nie przyjdą; bodaj by choć do Boga ćhcieli się nawrócić. Ale, jeśli napiętnujesz, co godzi się napiętnować, ale zaraz osłodzisz, pochwalisz, z miłością ojcowską się odezwiesz już ich wszystkich pozyskasz.

Czynisz to jak lekarz; zatniesz i ukłujesz boleśnie, ale zaraz zakładasz bandaż i ranę troskliwie opatrujesz a nie jątrzysz i drażnisz uparcie.

Wyrozumiałość. Musimy się liczyć z tem, w jakich warunkach młodzież żyje i z jakiemi trudnościami musi walczyć. Dobrze jest tutaj wracać do swego życia przeszłego. Ileśmy przeszli trudności zc sobą i czy obecnie mimo, że tak wielką szkołę przeszliśmy, czy pod każdym względem jesteśmy bez zarzutu...

Karcimy i zżymamy się na... niepunktualność.. niesumienność... zmienność w usposobieniu... swawolę przed zebraniem... łatwość żrażania się...

Czy to przypadkowo nie z naszego rachunku sumienia wzięte wyrażenia?...

Z tej wyrozumiałości i łagodności płynie zbawienny **spokój** w pracy i **umiar roztropny**. Zbytnie rzucanie się, jest to przywilej młodziutkich Patronów, denerwowanie się każdem niepowodzeniem, zbytnie zaufanie sobie i zbyt **prędkie potępianie** pracy poprzednika nie bardzo wróżą owoce pomyślne. Wystarczy, by powiał silniejszy wiatr z przeciwnej strony, wykpienie ze strony starszych, a takich Przewielenych Dobrodziejów nigdy nie braknie, już w strzępy targa się przelotny zapał i „pierwsza miłość zostanie opuszczona".

Nam, zwłaszcza Patronom i Duszpasterzom młodym często brakuje spokoju w pracy, planu przemyślanego, hartu ducha i — wytrwałości. Tem nas przewyższają niejedni świeccy. .

Wreszcie choćby jeszcze jeden przymiot: **poświęcenie się** dla młodzieży. Poświęci Patron uboczną salkę na wikarówce czy na plebanji na posiedzenie Zarządu, choć często słychać tupoty nóg młodych i mąci ciszę jego domu zbyt głośny gwar chłopaków. Przydałoby się wyjechać do sąsiedztwa, tak ono ciągnie i zaprasza, a tu przecież dzisiaj akurat zebranie a chłopcy tak chętnie idą i cieszą się gdy widzą ks. patrona między sobą.

Mógłby tam spokojnie się bawić, gdy „dzieci proszą łamania chleba"?...

Głowa znużona, powieki się zawierają, a tu trzeba słuchać gadatliwego prezesa i jego szerokich, młodocianych planów i skarg na niesforność druhów...

Akurat miał wyjść, gdy w tem przychodzi chłopak, doń po raz pierwszy Zaczyna się rozmowa obojętna, ks. Patron zażartował, do serca przycisnął i ni stąd ni zowąd zagadnął go, tuląc go do serca: „dawnoś był u spowiedzi?"

„Jutro przyjdziesz, prawda"?-

I przyjdzie.

Tak czynił ks. Bosko, wielki Patron i nasz Wzór.

Czyśmy tak na tę sprawę patrzyli?...

Dyskusja otwarta — zapraszamy. **R.**

PLAN PRACY ZWIĄZKU NA PIERWSZE PÓŁROCZE 1927.

Rok 1927. mies.	dzień	zajęcie	gdzie	UWAGA
STYCZEŃ	30/XII-2/I	rekolekcje	w Zagórzanach	i założenie Stow.
	7	Rada okręgowa	w Grybowie	
	8 rano	Rada okręgowa	w Nowym Sączu	o godz 10
	8 popoł.	Rada okręgowa	w Limanowej	o godz. 3.
	9	odwiedzenie Stowarz.	w Szczyrzycu i Jodłowniku	
	13	Kurs	w Gródku	
	15	Kurs	w Ciężkowicach	
	16	odwiedzenie Stow.	w Staszkówce i Turzy	
	17	Rada okręgowa	w Bochni	
	18	Rada okręgowa	w Brzesku	
	19	Rada okręgowa	w Dąbrowie	
	20	Kurs	w Rzezawie	
	22	Kurs	w Wiśniczu Starym	i założenie Stow.
	24	Rada okręgowa	w Pilźnie	
	25	Rada okręgowa	w Tarnowie	
	26	Rada okręgowa	w Mielcu	
LUTY	1	Rada Związkowa	w Tarnowie	
	5	Kurs	w Tuchowie	
	10	Kurs	w Apolinarach	
	12	Kurs	w Padwi	
	17	Kurs	w Dobrkowie	
	18	odwiedzenie Stow.	w Łękach	
	19	odwiedzenie Stow.	w Żwierniku	
Marzec	10—13	rekolekcje	w Łącku	
	17—20	rekolekcje	w Nowym Sączu	
KWIECIEŃ	31/III-3/IV	rekolekcje	w Bochni	
	7—10	rekolekcje	w Piotrkowicaoo	
	19 rano	Rada okręgowa	w Bochni	
	19 popoł.	Rada okręgowa	w Brzesku	
	20 rano	Rada okręgowa	w Tarnowie	
	20 popoł.	Rada okręgowa	w Dąbrowie	
	22 rano	Rada okręgowa	w Nowym Sączu	
	22 popoł.	Rada okręgowa	w Limanowej	
	28—30	Kurs sportowy		
MAJ	1	Zlot	w Mielcu	
	8	Zlot	w Ropczycach	
	15	Zlot	w Limanowej	
	22	Zlot	w Nowym Sączu	
	26	Zjazd delegatów	w Tarnowie	

CZERWIEC	1	Rada Związkowa	w Tarnowie	
	5	Zlot	w Brzesku	
	6	Zlot	w Dąbrowie	
	19	Zlot	w Grybowie	
	26	Zlot	w Pilźnie	

PLAN PRACY W STOWARZYSZENIACH NA STYCZEŃ

I. Uwagi ogólne:

1) Plan ten czy ów, ale powinien być, jeżeli robota ma iść naprawdę. Przy układaniu programu pracy należy się liczyć z lokalnemi warunkami: Np. na czyją pomoc mogą liczyć, czego naszym druhom potrzeba, co zamierzają w I. kwartale przeprowadzić.

Gdzie jest Patronat, a wszędzie być powinien zwołuje się posiedzenie (raz na kwartał) i układa się plan niniejszy.

Rzeczą **Patrona** będzie czuwać, przypominać, zabiegać, aby i Zarząd i członkowie Patronatu swoje obowiązki w swoim czasie i rzetelnie wypełniali.

2) Mamy okres trzech miesięcy a w nich przynajmniej 12 niedziel, nie licząc świąt. Przedmiotem zaś pracy mają być:

Posiedzenia Zarządu,
Zebrania stowarzyszenia,
Uroczystości (akademje),
Praktyki religijne (wspólna Komunja św.)

Posiedzenia Zarządu mogą się odbywać w dnie powszednie lub w wolne od zebrań niedziele.

II. Uwagi szczegółowe:

mies.	dzień	zajęcie	Przedmiot	Wykład	Kto ma	UWAGA
STYCZEŃ	6	posiedzenie Zarządu	1. Odczytanie art 20 Regul. o W. zebr. 2. Omawianie W. z. 3 Ułożenie porządku Waln. zebr.			
	9	zebr. zwycz.		Jakim ma być kult. młodzieniec? z Mł. Polaka	Ks. Patron	zapoznawanie druhów z treścią Mł. Pol.
	13	posiedzenie Zarządu	1. Odczytywanie z Mł. Pol. „Zzdadania Zarządów". 1. Omawianie spraw bieżących i kademji styczniowej 3. Program akad.			
	23	Waln. zebr.				
	30	Akademja styczniowa	1 Chór 2 Przemówienie 3 Chór 4 Deklamacja 5 Żywy obraz 6 Przemówienie	Rok 1863—1927 (z Mł. Polaka)	dh. prezes członek Patr.	

Jak i jakie wykłady wygłaszać.

1) W stowarzyszeniach zwyczajnym środkiem pracy są zebrania, a na zebraniach najwybitniejsze miejsce zajmuje **wykład.** Powinien on być absolutnie na każdem zebraniu.

Mówimy jednak o **wykładzie a nie o odczycie**. Odczytywanie jest najsłabszą formą prelekcji. Często czytający, źle, zaprędko, monotonnie czyta, a zawsze przeżuwa i odgrzewa obce myśli, nie zawsze stosujące się do naszych słuchaczy. Toteż czytanie nie pociąga, nie zapala, nuży. Przeciwnie wykład podaje swoje myśli, przynajmniej po swojemu przerobione a stąd wyladowują się uczucia z zapałem dźwięczą w słowach siłą i mocą przekonywującą, mowca stosuje się do słuchaczy a pomaga sobie oczyma gestykulując, składa w prelekcję duszę swoją.

2. Wykład wygłasza się z pamięci. Wadą jest jednak, popełnianą zwłaszcza przez młodzież, że uważa sobie za ujmę trzymać w ręce ręko pis lub podręcznik. Stąd zdarza się tak często przy deklamacjach na scenie i przy przemowach uroczystych, że zawiedzie mowcę pamięć na wstyd i na przyszłą dla niego nauczkę, by się bez tekstu na scenę nie wybierał. W ręce mowca ma albo gotowy napisany cały wykład albo punkty albo dyspozycje

Wykłady powinny być krótkie 15—20 minut.

3. Jakie wykłady wygłaszać na zebraniach Stow.?

a) by dawały w myśl planu rocznego całość

b) by odpowiadały celom Stow. i aktualnym zagadnieniom.

Ponieważ Stowarzyszenia mają cele wychowawcze — religijne, narodowo-kulturalne, zawodowe i organizacyjne czyli mają objąć całego czło wieka. przeto w wykładach musi dominować pierwiastek wychowawczy (w ujęciu tematu i zastosowaniach) I muszą być w każdym roku te cele uwzględnione.

Podkreślam, że tematy winny być aktualne i aktualnie ze strony interesującej ujęte.

Naprzykład: w roku 1927 obrałbym takie tematy:

Z dziedziny religijnej: Prądy religijne najnowsze, sekty grasujące w Polsce i ich bezpodstawność, niebezpieczeństwo godzące w Sakrament małżeństwa, my młodzież — a 7 przykazanie.

Z dziedziny narodowej: Rocznice (krótko fakt a uwzględnić ich ideową i moralną stronę),
Z Polski współczesnej,
Stan Polski (słabe strony i dodatnie objawy),
Sprawy bieżące.

W tych wykładach będzie mi chodziło o to, by uobywatelić młodzież, by w niej uświadomienie narodowe wywołać i sprawami Polski żywo młodzież zainteresować.

Z dziedziny społecznej: Nędza dzisiejsza — jej źródła
Wady w dzisiejszym ustroju społecznem, rodzina jej znaczenie, szkoła, jaką być powinna — grożące niebezpieczeństwo.

Z dziedziny zawodowej: bieżące sprawy rolnicze, gospodcrcze na podstawie czasopism zawodowych.
Z dziedziny organizacyjnej: cele stowarzyszeń młodzieży,
Zarząd jego zadania i znaczenie,
obowiązkowość, słowność, sumienność.

5) Jak sobie ułożyć plan wykładów?
Trzeba jak to pisaliśmy, włożyć pracę na Patronat.
Na posiedzeniu Patronatu rozdzielamy w następujący sposób pracę:

mies.	dzień	Wykład	Kto ma	Uwaga
STYCZEŃ	9	My a 7 przykazanie boskie.	Ks. Patron Figowski	O ile jest w miesiącu trzy zebrania
	16	Geograf. położenie Polski	p. dyr. Smulski	
	23	O zachow. się w kościele, w szkole, w domu	p. naucz. Izdebska	
	30	Wieczornica styczniowa: 1. Śpiew — wyćwiczy p. organ. Patuła; 2. przemówienie—zajmie się przygotowaniem druha p. dyr. Smulski 3. deklamacje — wyćwiczy z druhem p. dyr. Smulski; 4. Żywy obraz — pomogą panie nauczycielki		
LUTY	6	Nieb. godz. w Sakr. małż.	ks. kan. Krzyżanowski	
	13	Nasze cele i hasła	druh Prusak	
	20	ratownictwo w nagłych wypadkach	dr. Mycielski	
	27	Wieczornica karnawałowa (wieczór śmiechu) monologi, pieśni, pantomimy, deklamacje humorystyczne — wyćwiczą Członkowie Patronatu.		

Ogłoszenia.

1. Komitet I. Ogólnop. Zjazdu katol. w Warszawie (Miodowa 17 m. 12. wydaję **Księgę pamiątkową**, gdzie będą pomieszczone in extenso wszystkie referaty, wygloszone na Zjeździe. Cena księgi 10 Zł. płatne z góry.

Poza tem pomieszczone zostaną przemówienia J. Em. Ks. Kardynała Kakowskiego i przemuwienia otwierające i zamykające Zjazd oraz przemówienia na akademji p.p. Władysława Jelskiego i p. Eugenjusza Kobyłeckiego

Ze względu na aktualność i bogactwo tematów bardzo polecamy to wydawnictwo.

2. **W Krakowie** poczęło wychodzić po dłuższej przerwie czasopismo: **„Rola“** — poświęcone wiedzy rolniczej i rozrywce. Pismo to napotkaliśmy w kilku stowarzyszeniach. Byłoby to pismo nie złe gdyby nie głupie artykuły: „Maciek bzdura gada“, w których to artykułach autor

w plugawy i gorszący sposób chce bawić czytelników obskurnemi plugastwami. Związek nasz zwrócił się do Redakcji z prośbą, by złagodziła artykuł ten a za to gotów poprzeć „Rolę" w Stow., bo zresztą pismo mogłoby być pożytecznem i zajmującem. Dotąd Redakcja nic nie odpowiedziała Prosimy przeto Szan. Patronaty, aby dopilnowały aby „Rola" jak długo daje zgorszenie, do rąk młodzieży się nie dostala.

3. **Centrala do walki z alkoholem** (Poznań Aleje Marcinkowskiego 19.) zapowiada w Polsce **Tydzień Propagandy trzeźwości** na czas **1—8** lutego i posiada Regulaminy, instrukcje oraz liczne broszury, traktujące i ułatwiające walkę z alkoholem. Prosimy, by Sz. Patronaty z Zarządami poświęciły ten tydzień walce z alkoholem i idei trzeźwości.

Korespondencje, omawiające środki i wyniki tej propadandy w stow. i przez Stow. przeprowadzonej najchętniej ogłosimy

Cenników dostarczy Centrala. Tu wymieniamy **broszury do użytku PT. Duchowieństwa i Nauczycielstwa:**

Ks. H. Jackowski T. J.: Namowa do wstrzemięźliwości	0,75
Ks. K. Niesiołowski: Miłość ojczyzny—a walka o trzeźwość narodu	0,20
Ks. St. Kowalczyk: Odpowiedzialne zadanie matki	0,10
Ks. Szubstarski: Sześć nauk o pijaństwie	0,75
Ks. Gondek: Gdrzałka źródłem wszelkich zbrodni	1,00
Ks. Kapica: Dnchowieństwo a ruch trzeźwości	1,00
Ks. Kuznowicz: Społeczna działalność kółek abstynenckich	0,30

Dla Szan wnego Nauczycielstwa

Dr. Helenius: Przeciw alkoholowi (krótki a treściwy podręcznik)	0,40
Dr. Rząd: Czas życia krótki	0,40
Ważne zadanie nauczycielstwa polskiego	0,50
Ratujmy młodzież	0,50
Ks. Kuznowicz: Społeczna działalność kółek abstynenckich	0,30

Stowarzyszenia nasze jako należące do 5 **wojskowo-wychowawczych ćwiczą przysposob. wojsk.**

Zdarza się jednak, że:

1. instruktor przyjeżdża w każdą niedzielę i zabiera druhów a na zebrania nie ma czasu.
2. tworzą wojskowi po gminach hufce z młodziezy wiejskiej, chociaż nie należy do żadnego stowarzyszenia młodz.
3. wojskowy zgoła nie ogląda się na Patronat ale na swoją rękę rządzą się w stowarzyszeniu.

Zwracamy przeto uwagę Patronatom, że:

Co do 1. nie zgodzimy się, by młodzież przez ćwiczenia P. W. miała zaniedbywać zebrania i pracę organizacyjną. W tej sprawie otrzymaliśmy pismo od Pana Oficera instrukcyjnego w Tarnowie, w którem przyrzeka przenieść ćwiczenia na dnie powszednie.

Co do 2. jest to bezprawnem, bo młodzież pozaszkolną można tylko tę wciągać w hufce, która jest w jednem z pięciu stow. wojsk.-wych.

Co do 3. Prosimy zwrócić uwagę ćwiczącym wojskowym że mają działać w ścisłem porozumieniu z Patronem i prosimy by nie zakradały się do tej pracy jakiekolwiek niewłaściwości.

O wszelkich wątpliwościach czy usterkach w tym kierunku prosimy informować Związek.

Wydawca: Związek Stowarzyszeń młodziezy polskiej. Redaktor odp. ks. Rogóż.
W drukarni Ludwika Styrny w Tarnowie.